

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 1
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 2/4 din 17.02.2023*

CURRICULUM

pentru instruirea prin activități simulative la modulul

„CONTROLUL JUDICIAR AL PROCEDURII PREJUDICIARE. EXAMINAREA ÎN PRIMA INSTANȚĂ A CAUZELOR PENALE/CONTAVENȚIONALE”

(candidați la funcția de judecător și de procuror)

AUTORI:

Denis BĂBĂLĂU,
Eugen BEȘELEA,
Stella BLEȘCEAGA,
Vitalie BUDECI,
Sergiu BURSACOVSKI,
Ion CHIRTOACĂ,
Igor DEMCIUCIN,
Mariana GORNEA,
Vladislav GUȚAN,
Octavian IACHIMOVSKI,
Iuri LEALIN,
Vasilisa MUNTEAN,
Alexandru NEGRU,
Dumitru OBADĂ,
Armen OGANESEAN,
Anatolie PITEL,
Oxana ROBU,
Diana ROTUNDU,
Veaceslav SOLTAN,
Alexandru SPOIALĂ,
Boris TALPĂ,
Stelian TELEUCĂ,
Sergiu VASILIU,
Tatiana VÎZDOGA,
Nicolae ZANEVICI

AVIZAT

Director interimar al INJ
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2023

PRELIMINARII

Instruirea prin activități simulative la modulul *Controlul judiciar al procedurii prejudiciare. Examinarea în prima instanță a cauzelor penale/contravenționale* contribuie la formarea abilităților practice ale viitorilor procurori și judecători, inerente activității instanțelor de judecată și a procuraturii la fazele urmăririi penale, cu ocazia controlului judiciar asupra activității prejudiciare, dar și a fazei centrale a procesului penal - judecarea în fond. În cadrul modulului sunt abordate și particularitățile examinării cauzelor contravenționale și soluționării contestațiilor împotriva proceselor-verbale contravenționale și a deciziilor de sancționare contravențională.

Cursul își propune ca scop nu numai aplicarea propriu-zisă a legii procesual-penale, dar și, fapt deosebit de important, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ceea ce contribuie la formarea de specialiști cu o largă viziune europeană asupra problemelor legalității și a respectării drepturilor omului în activitatea jurisdicțională.

Candidații la funcția de judecător și de procuror sunt inițiați asupra unui spectru vast de probleme cu care se confruntă teoreticienii și practicienii din domeniul procedurii penale. Prin simularea procesului de judecată și a diferitor incidente procedurale, audienții capătă abilități de a cerceta în profunzime și de a furniza soluții legale, temeinice și motivate, în spețe concrete, prin realizarea atribuțiilor procurorului, judecătorului de instrucție la faza prejudiciară și a judecătorului la judecarea în prima instanță.

Astfel, scopul principal al activităților de formare în cadrul proceselor simulate este de a dezvolta aptitudinile esențiale necesare punerii în aplicare a competențelor legale ale judecătorului și procurorului, în calitate de participanți la proces, consolidarea cunoștințelor teoretice și cultivarea abilităților necesare pentru o prestație eficientă în cauze privind categoriile de fapte prejudiciabile interzise în partea specială a Codului penal și procedura controlului judiciar asupra urmăririi penale.

Din această perspectivă, activitățile simulative sunt orientate spre: cunoașterea și identificarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniilor *Controlul judiciar al procedurii prejudiciare* și *Examinării în primă instanță a cauzelor penale/contravenționale*, identificarea și selectarea corectă din punct de vedere legal a mecanismului pentru a soluționa probleme de ordin practic, simularea situațiilor de aplicare a normelor de deontologie profesională a judecătorului și a procurorului, simularea modalităților speciale de administrare a declarațiilor în procesul penal cu implicarea tuturor actorilor procesuali, luarea motivată a deciziilor juridice pe baza legislației procesual-penale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, valorificarea deplină a potențialului intelectual al audientului și prezentarea practicii judiciare relevante.

O atenție sporită se acordă întocmirii actelor procedurale penale în calitate de cerință de bază a Codului de procedură penală și garanție a respectării drepturilor omului în cadrul procesului penal.

Curriculumul cuprinde întregul spectru de acte procedurale întocmite la fazele urmăririi penale, cu ocazia desfășurării controlului judiciar, și judecării, și își propune ca scop formarea capacităților de transfer a cunoștințelor teoretice și a abilităților practice în situații concrete, soluționarea spețelor, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate, formularea poziției și argumentarea soluțiilor, necesare candidaților la funcția de judecător și de procuror, în scopul formării deprinderilor de utilizare practică corectă și eficientă.

Curriculumul și scenariile în baza cărora se vor petrece activitățile simulative sunt elaborate în baza legislației penale și procesual-penale în vigoare a Republicii Moldova, a doctrinei juridice de specialitate, a practicii judiciare, fapt care va permite viitorilor judecători și procurori să-și completeze și să-și aprofundeze cunoștințele teoretice cu abilități practice.

Perfecționarea continuă a procesului de formare profesională reclamă necesitatea ca toți cei care vor să devină judecători și procurori să utilizeze cu maxim randament informația cu valoare formativă superioară din cadrul curriculumului la cursul de instruire prin activități simulative ***Controlul judiciar al procedurii prejudiciare. Examinarea în prima instanță a cauzelor penale/contavenționale***, deschisă pedagogic din perspectiva proiectării și dezvoltării curriculare.

II. COMPETENȚE

În urma activităților simulative la cursul de instruire ***Controlul judiciar al procedurii prejudiciare. Examinarea în prima instanță a cauzelor penale/contavenționale***, audientul candidat la funcția de judecător și de procuror va obține următoarele competențe, deprinderi și abilități practice:

1. de organizare și desfășurare a unei ședințe de judecată;
2. de comportament în proces, în special în situații de criză sau conflictuale;
3. de „menținere sub control” a participanților la proces;
4. de interpretare și aplicare corectă a normelor de procedură care vizează conținutul, procedura și limitele controlului exercitat de către judecător asupra procedurii prejudiciare;
5. de cunoaștere și înțelegere a rolului pe care îl au în proces procurorul și judecătorul în vederea argumentării necesității imixtunii, proporționalității între dreptul și libertatea garantată de lege și necesitatea efectuării acțiunilor procesuale solicitate;
6. de validare a rezultatelor acțiunilor procesuale efectuate fără autorizație;
7. de argumentare a admiterii demersurilor întemeiate sau respingerea celor neîntemeiate;
8. de soluționare a plângerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații;
9. de delimitare a acțiunilor și hotărârilor pasibile de a fi atacate de acțiunile și hotărârile ce nu sunt susceptibile de a fi atacate;
10. de identificare a situațiilor de audiere a martorului/victimei de către judecătorul de instrucție;
11. de comunicare cu părțile, publicul și cu mass-media;
12. de aplicare practică a normelor care reglementează drepturile fundamentale și libertățile omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, alte acte internaționale;
13. de întocmire a actelor procedurale penale;
14. de determinare promptă a normelor procesuale aplicabile pentru întocmirea diferitor categorii de acte procedurale;
15. de proiectare și motivare a actelor procedurale penale prin prisma normelor de drept național și internațional cu folosirea unui limbaj juridic adecvat;
16. de apreciere a legalității și corectitudinii actului procedural penal întocmit de către procuror și organul de urmărire penală, sub aspect de declarare a nulității acestuia;
17. de stabilire a legăturii dintre normele dreptului material și procesual la întocmirea actelor;

18. de gestionare eficientă a timpului judiciar;
19. de identificare și minimizare a stereotipurilor și prejudecăților.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

Înșușind modulul de activități simulative la cursul de instruire *Controlul judiciar al procedurii prejudiciare. Examinarea în prima instanță a cauzelor penale/contavenționale*, audientul candidat la funcția de judecător și de procuror va fi capabil să:

1. determine conținutul, procedura și limitele diferitor forme de control judiciar asupra procedurii prejudiciare;
2. interpreteze legislația procesual-penală în materie de control judiciar al procedurii prejudiciare în conformitate cu prevederile CEDO și jurisprudenței CtEDO;
3. prevadă consecințele imixtiunii neîntemeiate a organului de urmărire penală și a organului care desfășoară activitate specială de investigații;
4. cunoască bine procedura de examinare a demersurilor privitoare la autorizarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații, aplicare și prelungire a măsurilor preventive și a altor măsuri procesuale de constrângere; examinare a demersurilor privitoare la aplicarea în privința participanților la proces a măsurilor de protecție; examinare a plângerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații; modalități speciale de audiere a martorului și a părții vătămate; procedura prejudiciară în fața judecătorului de instrucție, acordarea asistenței juridice internaționale în materie penală;
5. cunoască problemele de procedură care pot apărea în practică în astfel de situații și modul în care acestea pot fi depășite;
6. întocmească diferite categorii de acte procedurale penale specifice controlului judiciar al procedurii prejudiciare și judecării în prima instanță a cauzelor, conform cerințelor normelor de drept procesual penal și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
7. determine corect procedura de adaptare a diferitor categorii de hotărâri și pronunțarea lor;
8. motiveze demersurile procurorului, încheierile și sentințele judecătorești;
9. identifice carențele actelor procedurale penale, sub aspect de declarare a nulității lor;
10. utilizeze corect jurisprudența CtEDO în motivarea încheierilor și a sentințelor;
11. aplice practica relevantă în domeniul drepturilor fundamentale și libertăților omului prevăzute de Constituție, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, alte acte internaționale;
12. gestioneze eficient timpul judiciar;
13. comunice cu participanții la proces și cu mass-media;
14. conducă ședința de judecată ș.a.

IV. ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE

Denumirea activității simulative	Formator	Sem.	Total ore pentru simulări	Evaluarea
G. 1.1. Examinarea demersurilor privitoare	Boris Talpă, Octavian	II	16(4/12)	

la autorizarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigație	Iachimovschi			Evaluare continuă a activității/ Examen final
G.1.2. Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive	Tatiana Vîzdogă, Dumitru Obadă	II	16(4/12)	
G.1.3. Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea măsurilor de protecție în privința participanților la procesul penal	Ion Chirtoacă, Nicolae Zanevici	II	14(4/10)	
G.1.4. Examinarea plângerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații	Tatiana Vîzdogă, Anatolie Pitel	II	16(4/12)	
G.1.5. Modalități speciale de audiere a martorului și a părții vătămate	Alexandru Negru, Nicolae Zanevici	II	16(4/12)	
G.1.6. Procesul prejudiciar în fața judecătorului de instrucție. Extrădarea și transferul de condamnați	Diana Rotundu, Boris Talpă, Vladislav Guțan	II	16(4/12)	
G.1.7. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei	Sergiu Vasiliu, Alexandru Spoială	II	16(4/12)	
G.1.8. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei	Tatiana Vîzdogă, Eugen Beșelea, Igor Demciucin	II	16(4/12)	
G.1.9. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală	Ion Chirtoacă, Mariana Gornea	II	16(4/12)	
G.1.10. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra patrimoniului	Stelian Teleucă, Dumitru Obadă	II	16(4/12)	

G.1.11. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor	Ion Chirtoacă, Mariana Gornea	II	16(4/12)	
G.1.12. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale	Alexandru Spoială, Nicolae Zanevici	II	16(4/12)	
G.1.13. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor	Boris Talpă, Veaceslav Soltan	II	16(4/12)	
G.1.14. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor economice	Denis Băbălău, Armen Oganesean	II	16(4/12)	
G.1.15. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor în domeniul transporturilor	Oxana Robu, Nicolae Zanevici	II	16(4/12)	
G.1.16. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	Vitalie Budeci, Octavian Iachimovschi	II	16(4/12)	
G.1.17. Particularitățile cercetării judecătorești în procedurile speciale în materie penală	Vasilisa Muntean, Sergiu Bursacovschi	II	16(4/12)	
G.1.18. Particularitățile examinării cauzelor contravenționale și soluționării contestațiilor împotriva proceselor-verbale contravenționale și a deciziilor de sancționare contravențională	Stella Bleșceaga, Iuri Lealin	II	16(4/12)	

V. TEMATICA SIMULĂRILOR ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR ÎN ACTIVITĂȚILE DE SIMULARE

G. 1.1. Examinarea demersurilor privitoare la autorizarea acțiunilor de urmărire penală și măsurilor speciale de investigații

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Generalități privind controlul judiciar asupra examinării demersurilor privitoare la autorizarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații de către judecătorul de instrucție	4
2.	Simularea procesului de examinare a demersului privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală	2
3.	Simularea procesului de examinare a demersului privind autorizarea efectuării măsurilor speciale de investigații	2
4.	Simularea procesului de examinare a demersului privind legalizarea acțiunilor de urmărire penală în cazurile ce nu suferă amânare și în cazurile de delict flagrant	4
5.	Simularea procesului de legalizare a măsurilor speciale de investigații în cazurile ce nu suferă amânare și în cazurile de delict flagrant	3
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.2. Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Generalități privind controlul judiciar asupra examinării demersurilor privitoare la aplicarea și prelungirea măsurilor preventive și a altor măsuri de constrângere procesual-penală	4
2.	Simularea procesului de examinare a demersului privind aplicarea măsurilor preventive privative de libertate	4
3.	Simularea procesului de examinare a cererii sau demersului privind aplicarea măsurilor preventive alternative arestării preventive	2

4.	Simularea procesului de examinare a demersului privind prelungirea măsurilor preventive	2
5.	Simularea procesului de examinare a demersului privind aplicarea altor măsuri procesuale de constrângere	3
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.3. Examinarea demersurilor privitoare la aplicarea măsurilor de protecție în privința participanților la procesul penal

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Generalități privind măsurile de protecție a persoanei în legătură cu desfășurarea procesului penal: cadrul de reglementare, temeiurile și procedura, persoana protejată și sistemul măsurilor de protecție	4
2.	Simularea procesului de examinare a demersului privind aplicarea sau prelungirea măsurilor de protecție aplicate victimelor violenței în familie.	2
3.	Simularea procesului de examinare a plângerilor persoanei în cazul refuzului procurorului de a examina cererea de includere în programul de protecție ori de a emite o hotărâre cu privire la aplicarea măsurilor de protecție.	4
4.	Simularea procesului de examinare a demersului privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor victimei, părții vătămate, ale rudelor și ale membrilor familiei sale, precum și ale martorului în scopul asigurării protecției.	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		14

G.1.4. Examinarea plângerilor împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile
-----------------	---	---

		<i>simulative</i>
1.	Generalități privind controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale procurorului, organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații	4
2.	Simularea procesului de examinare a plângerilor privind refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerile sau denunțurile privitoare la infracțiuni; de a satisface cererile și demersurile; de a începe urmărirea penală; de a elibera persoana reținută sau arestată	4
3.	Simularea procesului de examinare a plângerilor împotriva ordonanțelor privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală	4
4.	Simularea procesului de reluare a urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.5. Modalități speciale de audiere a martorului și a părții vătămate

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Generalități privind modalitățile speciale de audiere a martorului și a părții vătămate în procesul penal	4
2.	Simularea procesului de audiere a martorului în temeiul art. 109 (alin.) 3-3/1 Cod pr.pen.	4
3.	Simularea procesului de audiere a martorului în temeiul art. 110 Cod pr.pen.	4
4.	Simularea procesului de audiere a martorului minor în temeiul art. 110/1 Cod pr.pen.	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.6. Procesul prejudiciar în fața judecătorului de instrucție. Extrădarea și transferul de condamnați

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Generalități privind procedura de acordare a asistenței juridice internaționale în materie penală (comunicarea actelor de procedură; citarea martorilor, experților și persoanelor urmărite; comisiile rogatorii; echipele comune de investigații; transferul de proceduri penale; extrădarea; transferul persoanelor condamnate; recunoașterea hotărârilor penale ale instanțelor judecătorești străine)	4
2.	Simularea procesului de examinare a demersului privind extrădarea; particularitățile procedurii simplificate de extrădare	4
3.	Simularea procesului de examinare a demersului privind transferul persoanelor condamnate	4
4.	Simularea procesului de recunoaștere a hotărârilor instanțelor străine	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.7. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Implicații teoretice privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei	4
2.	Simularea ședinței preliminare și a părții pregătitoare a ședinței de judecată în cauzele privind infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei	2
3.	Simularea cercetării judecătorești în cauzele privind infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei	4
4.	Simularea dezbaterilor judiciare și a ultimului cuvânt al inculpatului în cauzele privind infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei	2
5.	Simularea deliberării și adoptării sentinței în cauzele privind infracțiunile contra vieții și sănătății persoanei	3
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.8. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Implicații teoretice privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei	4
2.	Simularea ședinței preliminare și a părții pregătitoare a ședinței de judecată în cauzele privind infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoanei	2
3.	Simularea cercetării judecătorești în cauzele privind infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoanei	4
4.	Simularea dezbaterilor judiciare și a ultimului cuvânt al inculpatului în cauzele privind infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoanei	2
5.	Simularea deliberării și adoptării sentinței în cauzele privind infracțiunile contra libertății, cinstei și demnității persoanei	3
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.9. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Implicații teoretice cu privire la cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală	4
2.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală. Faza ședinței preliminare și a părții pregătitoare	4
3.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală. Faza cercetării judecătorești	4
4.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor privind viața sexuală. Faza dezbaterilor judiciare și ultimul cuvânt al inculpatului	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.10. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra patrimoniului

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Aspecte teoretico-practice privind examinarea cauzelor penale în prima instanță privind infracțiunile contra patrimoniului	4
2.	Simularea procesului de examinare a cauzei cu adoptarea sentinței de condamnare	4
3.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale cu adoptarea sentinței de încetare a procesului penal	4
4.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale cu adoptarea sentinței de achitare	3
5.	Evaluare și feedback	1
<i>Total ore</i>		16

G.1.11. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Implicații teoretice cu privire la cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor	4
2.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor. Faza ședinței preliminare și a părții pregătitoare	4
3.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor. Faza cercetării judecătorești	4
4.	Simularea procesului privind cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra familiei și minorilor. Faza dezbaterilor judiciare ultimul cuvânt al inculpatului	3
5.	Evaluare și feedback	1
<i>Total ore</i>		16

G.1.12. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra sănătății publice și conviețuirii sociale

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Aspecte teoretico-practice privind examinarea cauzelor penale în prima instanță pe infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	4
2.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale contra sănătății publice și conviețuirii sociale cu adoptarea sentinței de condamnare	4

3.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale contra sănătății publice și conviețuirii sociale cu adoptarea sentinței de încetare a procesului penal	4
4.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale contra sănătății publice și conviețuirii sociale cu adoptarea sentinței de achitare	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.13 Cercetarea judecătorească a infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor

Nr. crt..	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Caracterizarea generală a infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor. Tipurile infracțiunilor informatice și în domeniul telecomunicațiilor	4
2.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale în domeniul infracțiunilor informatice și a fraudelor comise prin Internet	4
4.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale care vizează infracțiunile în domeniul telecomunicațiilor	4
5.	Simularea procesului desfășurării procedurilor probatorii	3
6.	Evaluare și feedback	1
În total:		16

G.1.14. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor economice

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Aspecte teoretice privind examinarea în fond a cauzelor penale privind săvârșirea infracțiunilor economice	4
2.	Simularea examinării cauzelor penale privind săvârșirea infracțiunilor economice	4
3.	Simularea ședinței preliminare, cercetării judecătorești, dezbaterilor judiciare, deliberării și pronunțării sentinței la examinarea cauzei penale de săvârșire a infracțiunii economice	4
4.	Simularea acțiunilor procesuale privind aplicarea măsurilor procesuale de constrângere, măsurilor asiguratorii, soluționarea cererilor și a demersurilor participanților la proces	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.15. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor în domeniul transporturilor

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Aspecte teoretico-practice privind examinarea cauzelor penale în prima instanță pe infracțiuni în domeniul transporturilor	4
2.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale în domeniul transporturilor cu adoptarea sentinței de condamnare	4
3.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale în domeniul transporturilor cu adoptarea sentinței de încetare a procesului penal	4
4.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale în domeniul transporturilor cu adoptarea sentinței de achitare	3
5.	Evaluare și feedback	1
<i>Total ore</i>		16

G.1.16. Cercetarea judecătorească a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Aspecte generale aferente particularităților judecării cauzelor privind infracțiunile contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	4
2.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale privind infracțiunile de corupere pasivă	3
3.	Soluțiile adoptate de către instanțele de judecată la examinarea cauzelor penale privind infracțiunile de corupere pasivă	3
4.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale privind infracțiunile de trafic de influență și corupere activă	3
5.	Soluțiile adoptate de către instanțele de judecată la examinarea cauzelor penale privind infracțiunile de trafic de influență și corupere activă	2
6.	Evaluare și feedback	1
<i>Total ore</i>		16

G.1.17. Particularitățile cercetării judecătorești în procedurile speciale în materie penală

Nr. crt.	<i>Tema instruirii prin activități simulative</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile simulative</i>
1.	Aspecte generale aferente particularităților examinării cauzelor penale în procedurile speciale/simplificate. Tipurile acestora, diferența. Actele procesuale caracteristice procedurilor speciale	4

2.	Simularea procesului de examinare a cauzelor penale în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art. 364 ¹ CPP)	3
3.	Soluțiile adoptate de către instanțele de judecată la examinarea cauzei penale în procedura prevăzută la art. 364 ¹ CPP. Calcularea pedepselor în funcție de circumstanțele speței	3
4.	Simularea procesului de examinare a cauzei penale în procedura specială de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical (art. 488-499 CPP)	3
5.	Soluțiile adoptate de către instanțele de judecată la examinarea cauzei penale în procedura de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical	2
6.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

G.1.18. Particularitățile examinării cauzelor contravenționale și soluționării contestațiilor împotriva proceselor-verbale contravenționale și a deciziilor de sancționare contravențională

Nr. crt.	Tema instruirii prin activități simulative	Numărul de ore pentru activitățile simulative
1.	Implicații teoretice incidente asupra procedurii de examinare a cauzelor contravenționale și soluționării contestațiilor împotriva proceselor-verbale contravenționale și a deciziilor de sancționare contravențională	4
2.	Simularea examinării cauzelor contravenționale în fond	4
3.	Simularea examinării contestațiilor în procesul contravențional	4
4.	Simularea examinării altor cauze contravenționale (proceduri simplificate, revizuirea, înlocuirea sancțiunii neexecutate)	3
5.	Evaluare și feedback	1
Total ore		16

VI. METODICA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE/RESURSE LOGISTICE

METODICA ACTIVITĂȚILOR DE SIMULARE	RESURSE LOGISTICE
<p><i>Reguli referitoare la scenariile folosite în cadrul activităților de simulare</i></p> <p>Scenariile conform cărora se vor desfășura activitățile de simulare sunt elaborate de formator pe baza unor cauze penale reale, însă nu se vor copia sau repeta.</p> <p>Scenariile sunt modelate astfel încât, pe lângă faptul că, vor implica situații des întâlnite în practică, vor scoate în prim plan subiecte complicate sau dificil de soluționat, ceea ce va implica (pentru audienți) un efort suplimentar de studiere a</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ una sau mai multe săli special amenajate pentru simularea proceselor de judecată; ➤ echipament de înregistrare video și audio a ședinței de judecată; ➤ o sală dotată cu unul sau mai multe calculatoare și printere;

practicii judiciare, recomandărilor C.S.J., teoriei de specialitate etc.

Scenariile vor include și actele procedurale care se întocmesc cu ocazia controlului judiciar asupra procedurii prejudiciare.

Scenariile vor fi întocmite astfel încât să includă posibilitatea participanților de a discuta și contesta argumentat și întemeiat cererile, demersurile, probele prezentate. Așa, încât în dependență de argumentele aduse audientul cu rol de judecător să decidă adoptarea soluției procesuale potrivite.

Activitatea scrisă în cadrul simulărilor

Grupul de audienți se va împărți în grupe a câte patru audienți în fiecare grup. Rolurile vor fi distribuite astfel: un judecător, un greșier, după caz, un procuror, un apărător, după caz, reprezentant. Repartizarea audienților pe grupuri și repartizarea audienților din grupuri pe roluri se face de formator la începutul orei practice. Tot atunci fiecărui grup i se repartizează scenariul cauzei care urmează să fie simulată în dependență de tema simulării.

Activitatea scrisă în cadrul grupurilor are loc concomitent, în toate grupurile.

Pentru aceasta formatorul pregătește un număr de scenarii la tema respectivă egal cu numărul de grupuri de audienți, astfel încât în activitatea scrisă să fie antrenați toți audienții candidați la funcția de judecător și de procuror.

Pentru studierea scenariului și pregătirea unui act scris se acordă un interval de timp nu mai mare de 25-30 minute. În cazul unui scenariu complicat, nu se ține cont de acest interval de timp.

Aspecte metodice de lucru în grup:

Audienții cu roluri de procuror/petiționar în auditoriu studiază materialele scenariului și tot atunci pregătesc cererea, demersul sau un alt act procedural potrivit.

Actele procedurale întocmite se printează și se transmit audientului cu rol de apărător, după caz, procuror din cadrul grupului și formatorului.

Audientul cu rol de apărător, după caz, procuror din cadrul grupului pregătește poziția sa scrisă referitoare la temeinicia solicitării, se printează și se transmite tot atunci audientului cu rol de procuror, după caz, apărător și formatorului.

În tot timpul activităților scrise în grupuri, formatorul se află în auditoriu, supraveghează activitatea audienților, răspunde la întrebări, dă sfaturi și recomandări.

Dacă toate actele pregătite de audienți nu conțin erori grave de drept sau de interpretare care solicită refacerea sau redactarea lor, ele se transmit audientului cu rol de judecător.

- acces la internet, materiale de birotică;
- robe pentru judecător, greșier, avocați;
- după caz: tablă flip-chart, proiector, soft ZOOM.

Activitatea verbală în cadrul simulărilor

Activitățile simulative verbale au loc prin simularea unei ședințe de judecată, desfășurată conform regulilor de procedură fixate în Codul de procedură penală. În ședința de judecată sunt antrenați audienții potrivit rolurilor dinainte stabilite.

Ședința de judecată se înregistrează audio și video.

După încheierea ședinței de judecată, audientul desemnat cu rol de judecător pregătește încheierea, după caz sentința judecătorească.

Simulările ședințelor de judecată se fac pe rând: grup după grup.

La finalul fiecărei activități de simulare cât și la finalul întregului modul de simulare, formatorul dă recomandări practice, comentează activitatea audienților. La fel, formatorul dă exemple de bune practici și rele practici.

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă a audientului se va face cu două note pe scara de la 1 la 10 pentru fiecare activitate de simulare în care este antrenat. O notă va fi acordată pentru calitatea actelor procedurale întocmite (individual sau în grup). A doua notă va fi acordată pentru calitatea prestației verbale.

La evaluarea activității scrise, se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Capacitatea de a rezuma și reda faptele.
- c) Capacitatea de a întocmi actele procedurale structurat și clar, în conformitate cu dreptul procedural național.
- d) Caracterul complex și plenitudinea documentelor.
- e) Corectitudinea soluției reținute în încheierea judecătorească și a concluziilor făcute.
- f) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului.
- g) Veridicitatea și logica motivării.
- h) Limbajul și stilul de redare.

La evaluarea activităților verbale se recomandă luarea în calcul a următoarelor criterii:

- a) Cunoașterea, aplicarea și interpretarea normelor de drept material și procedural.
- b) Motivarea și caracterul adecvat al argumentelor.
- c) Modul de executare a obligațiilor și de exercitare a drepturilor care rezultă din calitatea procesuală atribuită în cadrul simulării;
- d) Corectitudinea aprecierii faptelor și a probelor;
- e) Corectitudinea reacției la situații neașteptate;
- f) Comportamentul în situații de conflict sau situații emoționale dificile;
- g) Corectitudinea, logica și ordinea adresării întrebărilor în cadrul audierilor;
- h) Calitatea strategiilor și tacticilor procesuale aplicate;
- i) Creativitatea;
- j) Aplicarea dreptului internațional și a normelor drepturilor omului;
- k) Veridicitatea, structurarea și logica expunerii verbale;

l) Gestionarea timpului judiciar (pentru audientul care joacă rolul de judecător).

B. Evaluarea finală va consta în examen scris, alcătuit dintr-un test electronic (ce va cuprinde întrebări teoretico-aplicative) și sarcina practică, care va consta în întocmirea unui act procedural în baza unei spețe.

VIII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

LEGISLAȚIA INTERNAȚIONALĂ:

1. Declarația universală a drepturilor omului (10.12.1948).
2. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (4.11.1950).
3. Regulile standardelor minimale de tratare a deținuților (1955).
4. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (1966).
5. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (1966).
6. Convenția împotriva torturilor și a altor forme de comportament și pedepse antiumane, crude sau care înjosesc demnitatea omului (1984).
7. Principiile generale privitoare la independența organelor judecătorești (1985).
8. Declarația principiilor generale ale justiției pentru victimele infracțiunilor și abuzurilor de putere (1985).
9. Regulile standardelor minimale al ONU privitor la efectuarea justiției în privința infractorilor minori (1985).
10. Convenția privind drepturile copilului (1989).
11. Cumulul de principii pentru apărarea tuturor persoanelor reținute sau arestate în orice formă ar fi fost aceasta efectuată (1988).
12. Convenția europeană despre colaborarea reciprocă privind asistența juridică internațională în materie penală și protocolul ei (1959). Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală (1959) și protocolul ei.
13. Convenția europeană de extrădare (1975) și protocoalele ei.
14. Convenția europeană despre valabilitatea internațională a sentințelor pe cauzele penale (1970). Convenția europeană privind valoarea internațională a hotărârilor represive (1970).
15. Convenția cu privire la transmiterea persoanelor suferinde de boli psihice pentru tratament forțat (1997).
16. Convenția țărilor CSI privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale (22.01.1993).

LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ:

1. Constituția Republicii Moldova, 29 iulie 1994.
2. Codul penal al RM, 18 aprilie 2002.
3. Codul de procedură penală al Republicii Moldova, 14 martie 2003.
4. Legea Republicii Moldova cu privire la Curtea Constituțională, nr. 317 din 13.12.1994.
5. Codul jurisdicției constituționale, nr.502 din 16.06.1995.
6. Codul de executare, 24 decembrie 2004.
7. Legea privind sănătatea mintală (asistența psihiatrică) nr. 1402 din 16.12.1997.
8. Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994.
9. Legea Republicii Moldova privind organizarea judecătorească, nr. 514 din 06.07.1995.
10. Legea Republicii Moldova cu privire la statutul judecătorului, nr.544 din 20.07.1995.
11. Legea Republicii Moldova cu privire la Curtea Supremă de Justiție, nr.78 din 26.03.1996.
12. Legea Republicii Moldova cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr.947 din

- 19.07.1996.
13. Legea Republicii Moldova cu privire la avocatură, nr.1260-XV din 19.07.2002.
 14. Legea privind statutul și organizarea activității grefierilor din instanțele judecătorești, nr.59 din 15.03.2007.
 15. Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, nr.198 din 26.07.2007.
 16. Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, nr.264 din 11.12. 2008.
 17. Legea cu privire la mediere, nr.137 din 03.07.2015.
 18. Legea cu privire la Procuratură, nr.3 din 25.02.2016.
 19. Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016.
 20. Legea cu privire la asistența juridică internațională în materie penală nr.371 din 01.12.2006.
 21. Legea cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor nr. 382-XIV din 06.05.99.
 22. Legea privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumul ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope nr. 713-XV din 06.12.2001.
 23. Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 privind aprobarea listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora.
 24. Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului.

HOTĂRĂRILE și DECIZIILE CURȚII CONSTITUȚIONALE ale REPUBLICII MOLDOVA:

1. Hotărârea nr.3 din 24.01.2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 321 alin. (2) pct. 3) și alin. (4) din Codul de procedură penală (renunțarea inculpatului la dreptul de a fi prezent la ședința de judecată) (sesizarea nr. 129g/2022).
- 2.
3. Hotărârea nr. 31 din 23.09.2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 132⁹ alin. (12) și alin. (15) din Codul de procedură penală (nimicirea informației interceptate și înregistrate) (sesizarea nr. 58g/2021).
4. Hotărârea nr. 12 din 06.04.2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 77, 81 și 315 din Codul de procedură penală (omisiunea includerii soțului ca succesori al părții vătămate sau al părții civile) (sesizarea nr. 151g/2020).
5. Hotărârea nr. 4 din 21.01.2021 pentru controlul constituționalității Legii nr. 234 din 16 decembrie 2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.
6. Hotărârea Nr. 15 din 28.05.2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 191 alin. (2) din Codul de procedură penală (liberarea provizorie sub control judiciar [2]).
7. Hotărârea nr. 2 din 23.01.2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 6 pct. 11/1) din Codul de procedură penală (definiția noțiunii de „eroare gravă de fapt”).
8. Hotărârea Curții Constituționale nr.7 din 13.02.2001 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 82 și art. 223 din Codul de procedură penală.
9. Hotărârea nr. 6 din 19 .03. 20019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală (contestarea refuzului organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind comiterea unei infracțiuni).
10. Hotărârea nr. 31 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul penal și din Codul de procedură penală (accesul părții vătămate și al reprezentantului acesteia la materialele urmăririi penale).
11. Hotărârea nr. 30 din 22.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 521 alin. (2) din Codul de procedură penală.
12. Hotărârea nr. 27 din 30.10.2018 privind controlul constituționalității unor dispoziții din

articolul 185 din Codul de procedură penală (arestarea preventivă în cazul în care persoana nu și-a recunoscut vina în privința comiterii faptei imputate).

13. Hotărârea nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității articolului 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală (efectul retroactiv al hotărârilor Curții Constituționale în materie de drept penal procedural).

14. Hotărârea nr. 19 din 03.07.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 178 alin. (3) din Codul de procedură penală (obligația de a nu părăsi țara).

15. Hotărârea nr. 40 din 21.12.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 232 alin. (2) și 308 alin. (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (termenul depunerii demersului privind prelungirea arestului).

16. Hotărârea nr. 18 din 22.05.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul de procedură penală (intima convingere a judecătorului).

17. Hotărârea nr. 9 din 09-03-2017 privind excepția de neconstituționalitatea articolului 364/1 din Codul de procedură penală (judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală)

18. Hotărârea nr. 17 din 19.05.2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 191 din Codul de procedură penală (liberarea provizorie sub control judiciar).

19. Hotărârea nr. 3 din 23.02.2016 privind excepția de neconstituționalitate a alineatelor (3), (5), (8) și (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală.

20. Hotărârea nr. 20 din 16.07.2013 privind controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 37 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003. Hotărârea CC nr. 5 din 17-03-2009 pentru controlul constituționalității prevederilor alin.(1) art. 326 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

21. Hotărârea nr.1 din 22.01.2008 privind controlul constituționalității art.2 alin.(1) și alin.(4) din Codul de procedură penală.

22. Decizia nr. 23 din 2 martie 2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 3g/2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 186 alin. (2) din Codul de procedură penală (prelungirea arestului preventiv în funcție de complexitatea investigațiilor).

23. Decizia nr. 22 din 2.03.2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 215g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 460 alin. (8) din Codul de procedură penală și 261 lit. h) din Codul de procedură civilă (suspendarea executării hotărârii în limitele cererii de revizuire).

24. Decizia nr. 17 din 28 februarie 2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 203g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 366 alineatul (3) din Codul de procedură penală (explicarea învinuirii de către procuror).

25. Decizia nr. 174 din 13 decembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 142g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 54 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală (incompatibilitatea procurorului de a participa succesiv la judecarea aceleiași cauze penale).

26. Decizia nr. 176 din 13 decembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 183g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 196 alin. (2) din Codul de procedură penală (contestarea măsurii preventive în fața unei instanțe superioare).

27. Decizia nr. 164 din 1 decembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 119g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 142 alin. (2) din Codul de procedură penală (competența instanței de a refuza efectuarea unei expertize suplimentare).

28. Decizia nr. 156 din 22 noiembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 118g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 372 alin. (1) din Codul de procedură penală (examinarea corpurilor delictive în ședința de judecată).

29. Decizia nr. 154 din 17 noiembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 153g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 302 alin. (2) din Codul de procedură penală și a unor prevederi din articolul 106 alin. (2) din Codul penal.

30. Decizia nr. 150 din 17.11.2022 a sesizării nr. 76g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 191 alin. (32) din Codul de procedură penală.

31. Decizia nr. 144 din 27 octombrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 107g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 186 alin. (6) din Codul de procedură penală (calcularea termenului arestului preventiv).
32. Decizia nr. 139 din 29 septembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 87g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 44 alin. (1) și 297 alin. (4) din Codul de procedură penală (declinarea de competență de către judecătorul de instrucție).
33. Decizia nr. 138 din 29.09.2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 2911 alineatele (1) și (2) și a articolului 3051 alineatele (2), (4) și (5) din Codul de procedură penală (finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului).
34. Decizia nr. 115 din 8 septembrie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 71g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 276 alin. (1) și 285 alin. (2) pct. 1) din Codul de procedură penală și a articolului 109 din Codul penal (efectele plângerii victimei sau a părții vătămate și efectele împăcării în procesul penal).
35. Decizia nr. 105 din 19 iulie 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 112g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 389 alin. (4) pct. 2) din Codul de procedură penală (sentința de condamnare în cazul aplicării amnistiei).
36. Decizia nr. 82 din 17.06.2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 27g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a textului „sau al expirării termenului de prescripție” din articolul 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală (sentința de condamnare fără stabilirea pedepsei în cazul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală).
37. Decizia nr. 77 din 16.06.2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 1g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală (contestarea încheierilor judecătorului de instrucție [nr. 3]).
38. Decizia nr. 71 din 26 mai 2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 58g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 188 alin. (7) din Codul de procedură penală (înlocuirea măsurii preventive în cazul nerespectării restricțiilor stabilite de către judecător).
39. Decizia nr. 50 din 19.04.2022 de inadmisibilitate a sesizării nr. 284g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 364¹ alineatele (1), (2), (4) și (6) din Codul de procedură penală (încadrarea juridică a faptei în contextul judecării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală).
40. Decizia nr.12 07.02.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 123g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 274 alin. (7) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (începerea urmăririi penale).
41. Decizia nr.31 din 14.06.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 68g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 331 alin. (1) și articolul 362 alin. (2) din Codul de procedură penală (asigurarea prezenței martorilor în ședința de judecată).
42. Decizia nr.62 din 19.06.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 75g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 275 pct. 8) din Codul de procedură penală (circumstanțele care exclud urmărirea penală).
43. Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 206g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 282 din Codul de procedură penală (durata maximă de menținere a statutului de învinuit al persoanei).
44. Decizia nr.50 din 31.05.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 59g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 326 alin. (1¹) din Codul penal și a unor prevederi din articolul 283 alin. (1) din Codul de procedură penală.
45. Decizia nr. 20 din 06-03-2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 26g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 275 pct. 7) și 285 alin. (2) din Codul de procedură penală (reabilitarea persoanei în cazul încetării urmăririi penale).
46. Decizia nr.107 din 07.11.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 135g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 68 alin. (1) și (2) și articolul 293 alin. (1) din Codul de procedură penală (accesul la materialele urmăririi penale).

47. Decizia nr.118 din 15.12.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 152g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 415 alin. (21) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (audierea martorilor acuzării în instanța de apel).
48. Decizia nr.45 din 08.07.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 79g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 300 alin. (4) al Codului de procedură penală al Republicii Moldova (competența teritorială a judecătorului de instrucție).
49. Decizia nr.131/2018 din 15.11.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 159g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 308 alin. (3) din Codul de procedură penală.
50. Decizia nr.128 din 15.11.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 154g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală (contestarea încheierilor judecătorului de instrucție).
51. Decizia nr. 149 din 26.12.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 148g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 313 alin. (4) din Codul de procedură penală (participanții la judecarea plângerii împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală).
52. Decizia nr. 124 din 30.10.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 149g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 321 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2002.
53. Decizia nr.68 din 12.10.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 118g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 325 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (modificarea învinuirii în instanța de judecată).
54. Decizia nr. 123 din 25.11.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 129g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 342 alineatele (2) și (3) din Codul de procedură penală (motivarea încheierii de refuz privind audierea martorilor apărării).
55. Decizia nr. 38 din 14.03.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 50g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 342 alin. (2), 346 și 352 alin. (3) din Codul de procedură penală (invocarea nulității probelor la ședința preliminară).
56. Decizia nr. 9 din 27.01.2020 de inadmisibilitate a sesizării nr.197g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 347 alin. (3) din Codul de procedură penală.
57. Decizia nr. 12 din 29.01.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr.15g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală și a unor prevederi din articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal.
58. Decizia nr.6 din 05.01.2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 171g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 385 alin. (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (reducerea pedepsei inculpatului drept compensare).

PRACTICA JUDICIARĂ:

1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu*, Nr. 01 din 15 aprilie 2013.
2. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la unele chestiuni ce vizează participarea procurorului la judecarea cauzei penale*, Nr. 12 din 24.12.2012.
3. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la examinarea litigiilor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat persoanelor deținute prin violarea art. 3, 5, 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale*, Nr. 8 din 24 decembrie 2012.

4. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova Pentru ajustarea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din 04.07.2005 *cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale* la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, Nr. 12 din 24 decembrie 2010.
5. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral*, Nr.9 din 09.10.2006.
6. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale*, Nr.7 din 04.07.2005.
7. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție *cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare a bănuitului, învinuitului, inculpatului și condamnatului în procedura penală*, Nr.11 din 24.12.2010.
8. Jurisprudența Curții Supreme de Justiție în materie penală (2008-2010) Culegere, Chișinău, 2012.
9. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție Nr. 23 din 12.12.2005 *cu privire la respectarea legislației în cazurile despre aplicarea, schimbarea, prelungirea și revocarea măsurilor de constrângere cu caracter medical*, modificată prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 21, din 26.03.2018.
10. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești*, Nr. 13 din 16.12.2013.
11. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii*, Nr. 39 din 22.11.2004.
12. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *privind judecarea cauzelor penale în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției*, Nr.6 din 24.12.2010.
13. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *privind sentința judecătorească*, Nr.5 din 19.06.2006
14. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova *cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*, Nr. 12 din 24.12.2012.
15. Hotărârea Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova Nr. 17 din 19 iunie 2000 *privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.
16. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 38 *Cu privire la acțiunile procesuale care pot fi efectuate din momentul sesizării sau autosesizării organului competent până la declanșarea urmăririi penale*.
17. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 56 *Cu privire la aplicarea art. 109 CP și 276 CPP în cazurile împăcării părților*.
18. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 73 din 11 februarie 2015 *Cu privire la aplicarea sau prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privința condamnatului, care urmează a fi transferat sau, după caz, lăsat în izolator de urmărire penală pentru efectuarea unor acte procedural*.
19. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 71 *cu privire la judecarea recursului împotriva încheierilor adoptate în ordinea prevăzută de art. 313 CPP*.

20. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 94 din 28 noiembrie 2016 *Cu privire la aplicarea prevederilor din Codul de procedură penală care reglementează unele aspecte ce țin de reprezentarea în instanța judecătorească a inculpaților de către avocații aleși.*
21. Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 37 *Cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal.*

LITERATURA DE SPECIALITATE:

1. Barbăneagră Alexei, Berliba Viorel, Gurschi Constantin, Holban Vladimir, Popovici Tudor, Ulianovschi Gheorghe, Ulianovschi Xenofon, Ursu Nicolae, *Codul penal comentat și adnotat*, Editura CARTIER juridic, Chișinău, 2005.
2. Bârsan C., *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, Vol I, II* - București, ed. All Beck, 2005.
3. Borodac Alexandru, *Manual de drept penal, partea specială*, Chișinău, 2004.
4. Brînză Sergiu, Stati Vitalie, *Drept penal. Partea Specială. Vol.I.* Chișinău: Tipografia Centrală, 2015.
5. Brînză Sergiu, Ulianovschi Xenofon, Stati Vitalie, Țurcanu Ion, Grosu Vladimir, *Drept penal Vol. II., Ediția a II-a*, Ed. CARTIER, Chișinău, 2005;
6. Dolea I., Dm. Roman, I. Sedlețchi, T. Vizdoagă, V. Rotaru, A. Cerbu, S. Ursu, *Drept procesual penal*, - Chișinău, Cartea Juridică, 2009.
7. Dolea I., Roman D., T. Vizdoagă, V. Rotaru, A. Cerbu, S. Ursu, R. Botezatu, V. Șterbeț, E. Erjiu. *Codul de procedură penală. Comentariu.* - Chișinău, ed. Cartier juridic. 2005.
8. Dolea I., *Codul de procedură penală al Republicii Moldova (Comentariu aplicativ)* - Chișinău: Cartea Juridică, 2016.
9. *Modele de acte procedurale în procesul penal* - Chișinău, 2014.
10. Poalelungi Mihai, Dolea Igor, Vîzdoagă Tatiana, *Manualul judecătorului pentru cauze penale*, Chișinău, Tipografia Centrală, 2013.
11. Poalelungi M., Sârcu D., Dorul O., Nica A., Grimalschi L., Splavnic S. *Convenția Europeană a Drepturilor Omului Comentariu asupra hotărârilor CtEDO versus Republica Moldova. Concluzii și recomandări*- Chișinău, 2017.
12. Mole Nuala, Harby Catarina, *Dreptul la un proces echitabil. Ghid privind punerea în aplicare a articolului 6 al Convenției europene pentru Drepturile Omului* - Chișinău, 2003.
13. Ulianovschi Gh., Popescu D., Puica V., Boteatu R., Șterbeț V., Dolea Ig., *Ghid cu privire la aplicarea pedepsei*, Chișinău, Tipografia Sirius, 2015.
14. Vizdoagă T., Roman D., ș.a. , *Drept procesual penal, Suport de curs* - Chișinău, 2008.
15. www.justice.gov.md
16. www.csj.md
17. www.constcourt.md
18. <http://hudoc.echr.coe.int>